

For an Ambiguous Guilt offering

באשם תלוי –

OVERVIEW

There is a מחלוקת concerning the obligation of bringing an אשם תלוי for transgressing a ספק איסור. One opinion maintains that this obligation exists (even) if there was one 'piece' of ספק איסור, and the person transgressed this אשם. The other opinion maintains that there is a חיוב for an אשם תלוי only if there were two mixed 'pieces' one אסור and one מותר, and the person interacted with one of the pieces. [The גמרא there cites various reasons for the latter opinion, which תוספות will discuss.] Our גמרא which states that whoever is בא on this woman is liable for an אשם תלוי seems to be following the view of the 'one piece' opinion; the woman is merely one piece of ספק איסור. Our תוספות will offer two views on this matter.

אפילו למאן דבעי חתיכה אחת משתי חתיכות¹ הכא לא בעינן שתי חתיכות -

Even according to the one who requires that it be 'one piece from two pieces', in order to be liable for an אשם תלוי; nevertheless **here there is no requirement of 'two pieces'.** Seemingly here the woman is comparable to a 'one piece' ספק (whether she is מותר or not) and not to a 'two piece' ספק. Why is there a חיוב for an אשם תלוי according to the מ"ד that requires חתיכה אחת משתי חתיכות?!

תוספות explains:

דמאן דמפרש בפרק ספק אכל (כריתות דף יז: ושם) טעמא דבעינן חתיכה משתי חתיכות -

For according to the one who explains in פרק ספק אכל the reason why one of two חתיכות is required, is -

משום דאפשר לברר איסורו פירוש אפשר לברר על ידי בקי² -

Because it is possible to verify the איסור; meaning that the איסור is verifiable through an expert -

שיכיר חתיכה הנשארת אם חלב היא אם שומן היא -

¹ According to this דאמר מאן דאמר an אשם תלוי is bought only in a case where (for instance) there are two pieces of meat present, one which is מותר and the other אסור, and an individual ate (inadvertently) one of the pieces. In this case he is required to bring an אשם תלוי; but not if there was only one piece of meat, and we are not sure if it is מותר or אסור, then there is no חיוב for an אשם תלוי if someone ate that one piece בשובג.

² The reason that it is necessary that the איסור be verifiable is (as רש"י explains there) that the purpose of an אשם תלוי is to temporarily protect the person from עונשים until he can verify his sin and bring a חטאת which will absolve him completely. However if it is not verifiable then the חטאת will never be brought to absolve him. There is therefore no reason for the 'holding action' of the אשם תלוי.

Who will recognize the remaining חתיכה whether it is (forbidden) חלב or (permissible) fat -

הכא נמי אפשר לברר על ידי הזמה -

Here too it is possible to verify the testimonies of the witnesses **through the הזמה** process. Therefore it is understood that הבא עליה באשם תלוי קאי. If the מיתה עדי will be מוזם we will know that she is an איש (and מחויב בחטאת).

מ"ד will now explain according to the reason of the other תוספות.

ולמאן דמפרש משום דבשתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן איקבע איסורא -

And according to the one who explains that the reason שתי חתיכות are required is because that when there are שתי חתיכות, one of חלב and the other of שומן, there is an establishment of איסור; we are certain that there was a presence of איסור (as opposed to one חתיכה of איסור where there is no איסורא), then -

הכא נמי איקבע איסורא שהיתה בחזקת אשת איש³ -

Here too it is איקבע איסורא for she was אשת איש. We certainly know that for a specific time this woman was אסור (and we do not know that this איסור has been removed).

תוספות offers a different approach:

אי נמי לאו אשם תלוי ממש קאמר אלא כלומר באיסור אשם תלוי -

Or you may also say that the גמרא **did not mean an actual אשם תלוי** (for since there are no חתיכות, there can be no אשם תלוי),⁴ **but rather** the גמרא **meant that it is a an אשם תלוי type of transgression;** meaning that there is a איסור, which is prohibited [לכתחלה] (even though there will be no actual חיוב for an אשם תלוי).

SUMMARY

The phrase הבא עליה באשם תלוי קאי can be understood literally, even if there is a requirement for אחת משתי חתיכות; since the reasons for those requirements are met. Or it merely means that there is a ספק איסור.

³ See 'Thinking it over' # 1.

⁴ This may be referring to a third מ"ד, who explains that the reason for חתיכה אחת משתי חתיכות is based on the (in the plural), ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצוות וגו' which states חיוב אשם תלוי of פסוק (ויקרא ה, יז) indicating that two חתיכות are required. According to that מ"ד, there will be no אשם תלוי in our case since it is not שתי חתיכות. See תוספות הרא"ש. Alternately, תוספות may be questioning the איסורא here; and also that it is not as readily אפשר לברר here, as it is by שומן.

THINKING IT OVER

1. בחזקת אשת איש⁵ states that here it is איקבע איסורא since she was איש. In the previous⁶ תוספות it was stated that the חזקה of ומנסבא דייקא negates the חזקת א"א and it remains a ספק. How can we reconcile these two תוספות?⁷
2. The גמרא states קיימא תלוי באשם תלוי קיימא; how will the first פשוט of תוספות interpret this?⁸
3. What would the ruling be in a case where two עדים state that this חתיכה is חלב and two other עדים state that it is שומן; should this be considered איקבע איסורא or not?

⁵ See footnote # 3.

⁶ ד"ה הבא.

⁷ See משכנות הרועים אות תרנ.

⁸ See 'Thinking it over' in the previous תוספות ד"ה הבא. See משכנות הרועים אות תרנב.